

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІХ
ПРОГРАМАХ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ:
ВІД КОНЦЕПЦІЇ ДО ПРАКТИКИ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(26–27 листопада 2025 року)

Харків 2025

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

інноваційних рішень у транспортній сфері та розвитку національної економіки в умовах глобальних викликів.

1. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. United Nations, 2015. URL: <https://sdgs.un.org/2030agenda>.
2. Цілі сталого розвитку: Україна. Національна доповідь 2021. Київ: Міністерство економіки України, 2021.
3. Інтегрований звіт АТ «Укрзалізниця» за 2023 рік. URL: <https://www.uz.gov.ua>.

*Канд. екон. наук, доцент кафедри
маркетингу, комерційної діяльності та
економічної теорії **М. В. Косич,**
старший викладач **О. М. Мкртичян**
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сталий розвиток є одним із важливих стовпів сучасного суспільства, що забезпечує рівновагу між різними сторонами його розвитку. Актуалізація сталого розвитку відбулася наприкінці ХХ століття, коли стало зрозумілим, що теперішні виробництва ведуть до виснаження наявних ресурсів і стрімкого забруднення навколишнього середовища, тому стало необхідним забезпечення балансу між сучасним задоволенням потреб без шкоди такого задоволення майбутнім поколінням [2]. Забезпечення сталого розвитку відображено в низці ініціатив міжнародних організацій, що відгукнулося й в Україні Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» [1].

В Указі перелічені сімнадцять глобальних Цілей сталого розвитку держави для підвищення якості життя населення країни, серед яких аж вісім стосуються екологічної складової існування людини. Така увага до цього питання викликає необхідність формування екологічної свідомості та відповідальності суспільства, що можна втілити в освітньому процесі сьогодні. Впровадження принципів сталого розвитку підвищить рівень підготовки фахівців у розв'язанні сучасних проблем країни та раціональному використанні наявних ресурсів.

Необхідним є інтеграція екологічних стандартів у навчальні програми, що дасть змогу майбутнім фахівцям обґрунтовано розподіляти обмежені ресурси та захищати навколишнє середовище від негативного впливу виробництв.

На сучасному етапі розвитку новітніх індустрій, таких як «зелена» економіка, стає необхідним створення нових навчальних програм у сферах енергетики та екології, що, безперечно, стане значущим важелем у досягненні цілей сталого розвитку економіки.

1. Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення: 22.09.2025).
2. World Commission on Environment and Development. Our Common Future. Oxford: Oxford University Press. 1987. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf> (дата звернення: 22.09.2025).

*Канд. екон. наук, доцент кафедри
маркетингу, комерційної діяльності та
економічної теорії **В. А. Волохов***

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Цілі сталого розвитку, ухвалені Генеральною Асамблеєю ООН у 2015 році, стали глобальним орієнтиром для модернізації суспільних систем. Вищу освіту в цьому контексті розглядають як провідний інструмент формування знань, цінностей і компетентностей, необхідних для досягнення гармонійного розвитку суспільства, економіки та довкілля. Саме університети здатні забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців, сприяти розвитку інноваційних технологій і формуванню соціальної відповідальності.

Важливим напрямом є включення до навчальних програм тематичних блоків, присвячених проблематиці сталого розвитку. Це передбачає системне вивчення питань екологічної безпеки, соціальної справедливості, економічної ефективності та інклюзивності. Міждисциплінарний підхід сприяє формуванню у здобувачів цілісного бачення взаємозв'язку глобальних і локальних процесів.